

UZASADNIENIE

braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku”

Sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

1) Charakter działań przewidzianych w dokumencie w szczególności:

a) Stopień w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku” jest dokumentem wyznaczającym cele ochrony środowiska w 10 obszarach interwencji. Cele te będą realizowane poprzez wyznaczone w harmonogramie na lata 2024 – 2030 zadania. Szczegółowy harmonogram zadań przewidzianych do wykonania w ramach realizacji „Programu...” znajduje się w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku”. Głównie są to zadania polegające na modernizacji systemów grzewczych (wymiana źródeł ciepła, działania wspierające montaż indywidualnych instalacji OZE – panele fotowoltaiczne na budynkach), wymiana oświetlenia, budowa i przebudowa dróg, ścieżek rowerowych i chodników, oraz modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacji, utrzymanie cieków, organizacja systemu gospodarki odpadami, ochrona zadrzewień, planowane wycinki drzew, wsparcie rolników, usuwanie azbestu, jak również działania polegające na edukacji mieszkańców oraz opracowywaniu dokumentacji, kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

Część zadań wyznaczonych w „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku” może być zaliczanych na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zaliczają się zadania polegające na budowie i przebudowie sieci wodno – kanalizacyjnej, budowie i przebudowie dróg. Dla inwestycji tych było lub będzie przeprowadzone osobne postępowanie, są to inwestycje celu publicznego.

Pozostałe zadania wymienione w POŚ nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz.1839).

Na etapie przeprowadzonych dotąd postępowań ocen oddziaływania na środowisko oraz na etapie opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku” stwierdzono, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

„Program...” z założenia sprzyja poprawie lub przynajmniej utrzymaniu jakości poszczególnych elementów środowiska, pozwoli na kształtowanie polityki ochrony środowiska gminy w sposób uporządkowany i dostosowany do warunków lokalnych, a przy tym zmniejszeniu ulegnie emisyjność gospodarki. Pomimo, że w Programie (...) wskazano przedsięwzięcia polegające m.in. na rozbudowie kanalizacji, wodociągów, modernizacji dróg są to działania mające służyć ochronie środowiska, w tym wypadku wyeliminowaniu niekontrolowanego zrzutu ścieków, racjonalnemu korzystaniu z wód, czy ochronie powietrza, a co za tym idzie ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do wód powierzchniowych oraz podziemnych.

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Znaczącą rolę w definiowaniu polityki ochrony środowiska Miasta i Gminy Sobótka pełnią zapisy zawarte w opracowaniach szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego. Należy również uwzględnić uwarunkowania wewnętrzne zawarte w dokumentach planistycznych gminy.

- nadrzędne dokumenty strategiczne:
 - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
 - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
 - zintegrowane strategie o charakterze horyzontalnym:
 - Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030,
 - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
 - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
 - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
 - Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
 - Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) do 2030 roku,
 - Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.
 - dokumenty sektorowe:
 - Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020,
 - Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,
 - Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,
 - Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015 – 2020,
 - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
 - Program wodno-środowiskowy kraju,
 - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
 - Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,
 - dokumenty o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałe branżowe programy, plany i strategie na terenie województwa dolnośląskiego:
 - Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030,
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego,
 - Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 wraz z Aktualizacją Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 w części dotyczącej wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania zatrzymanych transportów odpadów,
 - Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych,
 - dokumenty lokalne:
 - Strategia Rozwoju Gminy Sobótka na lata 2022-2032,
 - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sobótka,
- Cele i zadania wyznaczone w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 –

2027 z perspektywą do 2030 roku” są spójne z celami z zakresu ochrony środowiska wyznaczonymi w powyżej wymienionych dokumentach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.

c) przydatność w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

„Program Ochrony Środowiska (...)” zawiera wszystkie kluczowe elementy: podstawowe zagadnienia odnośnie polityki ochrony środowiska zarówno wynikające z prawa polskiego jak i wspólnotowego. Przedstawia analizę wszystkich obszarów interwencji przyrodniczego na terenie gminy oraz w oparciu o tą charakterystykę formuje diagnozę stanu środowiska. Definiuje główne problemy środowiskowe na terenie gminy i wyznacza kierunki interwencji oraz wyznacza zadania, których realizacja umożliwi realizację celów średniookresowych.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Na podstawie opisu aktualnego stanu poszczególnych obszarów interwencji, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych dokonano wyboru najistotniejszych celów i zadań, których realizacja przyczyni się w najbliższej przyszłości do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Sobótka. Cele te są spójne z celami i priorytetami zapisanymi w innych dokumentach strategicznych na poziomie gminy i powiatu, w tym z priorytetami powiatowego programu ochrony środowiska.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska Gminy Sobótka należą:

- I. Poprawa jakości powietrza,
- II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy,
- III. Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej,
- VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
- VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
- VIII. Racjonalna gospodarka odpadami,
- IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych gminy,
- X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami.

Należy zaznaczyć, że wiele przedsięwzięć proponowanych w ramach jednego obszaru interwencji wpisuje się także w pozostałe, nakładając się na siebie. Wynika to z faktu, że poszczególne elementy środowiska i uciążliwości środowiskowe (oddziaływania zarówno negatywne i pozytywne pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska) są ze sobą powiązane. Poprawa jakości lub ochrona jednego z nich zwykle skutkuje poprawą lub ochroną pozostałych.

Zaproponowane w Programie (...) cele i kierunki interwencji powinny posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na niepogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na tym terenie, a następnie na jego poprawie.

Realizacja wytyczonych w Programie (...) celów powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego.

2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność oddziaływań

Program jest spisem zamierzeń i zalecanych działań mających na celu poprawę stanu środowiska

naturalnego i poprawę jakości życia mieszkańców. W trakcie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją Programu może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań lub też niezrealizowanie działań. Dotyczy to przede wszystkim realizacji zadań w zakresie wszystkich wskazanych powyżej celów i przypisanych im zadań. Oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań opisanych w Programie (...) mogą być:

- pozytywne/ negatywne lub brak oddziaływania,
- bezpośrednie/ pośrednie,
- krótkoterminowe/ średnioterminowe/ długoterminowe,
- stałe/ chwilowe.

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sobótka, będzie polegała na wykonaniu szeregu przedsięwzięć, także inwestycyjnych, które mogą ingerować w poszczególne elementy środowiska zarówno na etapie ich realizacji, jak i eksploatacji.

I. etap realizacji zadań

Zanieczyszczenia wód

Przy realizacji prac takich jak: modernizacja i budowa dróg, budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej, modernizacji sieci wodociągowej, należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i nie zaburzać przy tym stosunków wodnych, ani nie pogarszać stanu czystości wód. Ze względu na charakter i rodzaj innych wykonywanych robót zakłada się, że realizacja planowanych działań nie zwiększy zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Sobótka. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód lub gleb będzie związane z robotami budowlanymi i ziemnymi głównie na terenach przyległych do nowobudowanych lub remontowanych dróg, sieci kanalizacyjnej oraz placów budowy. Może ono dotyczyć szczególnie skażeń substancjami niebezpiecznymi, użytych w procesie inwestycyjnym lub pochodzących ze sprzętu budowlanego i środków transportu. Aby temu zapobiec na etapie budowy prowadzone będą działania minimalizujące negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Realizacja zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sobótka związanych z pracami budowlanymi oraz ziemnymi i związanym z tym użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie charakteryzowała się lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza. Do zadań tych należą:

- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
- budowa i modernizacja dróg,

Na skutek użycia środków transportu ciężarowego oraz prowadzenia prac budowlanych możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej oraz wydzielania spalin pojazdów starszej generacji. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych. Dokładne określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe, chwilowe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi, nie podlega normowaniu.

Hałas

W trakcie robót budowlanych i modernizacyjnych, a także podczas trwania innych przedsięwzięć inwestycyjnych wykorzystywany będzie sprzęt budowlany i środki transportu, stanowiące źródło hałasu i drgań. Emitowany hałas może oddziaływać na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji, a także w obrębie dróg dojazdowych. W obszarach niezabudowanych należy liczyć się z oddziaływaniem na dzikie zwierzęta co może przyczynić się do ich migracji w inne rejony. Aby zapobiec

negatywnemu oddziaływaniu urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich wartości akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Normy prawne obecnie obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych. Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasu na terenach otaczających place budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności akustyczne ustaną. Dla ograniczenia uciążliwości akustycznych i jeśli to możliwe, prace budowlane i transportowe powinny być prowadzone tylko w porze dziennej. Na etapie organizacji prac w obrębie poszczególnych zadań istnieje możliwość wykorzystania różnych środków zapobiegawczych i ochronnych, jednak w praktyce uciążliwości przy remontach nie są zwykle podstawą do poważnych konfliktów, w sytuacji gdy osoby narażone na niedogodności mają jasno określony horyzont czasowy, w jakim prace zostaną zakończone oraz ich dokładny harmonogram.

Odpady

W związku z inwestycjami oraz działaniami o charakterze budowlano - inżynierskim, planowanymi na terenie Gminy Sobótka należy spodziewać się wytwarzania następujących grup odpadów:

- odpady budowlane w tym szczególnie:
 - odpady pochodzące z budowy, remontów, i rozbiórki dróg, mostów i infrastruktury drogowej, w tym odpady niebezpieczne (grupa 17),
 - ziemia zmieszana z gruzem oraz zanieczyszczona różnymi substancjami (grupa 17),
- odpady komunalne: odpady zielone i materiał roślinny w związku z wycinką drzew i krzewów (kod: 20 02),
- odpady niebezpieczne różnego rodzaju i pochodzenia.

Powstałe w trakcie prac odpady, powinny być zagospodarowane zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku o *odpadach* (Dz.U.2021 poz.779 ze zm.), przekazywane w pierwszej kolejności do odzysku lub w przypadku braku takiej możliwości przekazywane do unieszkodliwienia. W przypadku odpadów niebezpiecznych każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających przedostanie się do środowiska naturalnego i chroniony przed działaniem czynników zewnętrznych. Transport tych odpadów z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania szczególnie w przypadku wyrobów azbestowych, powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących w tej kwestii.

Powierzchnia ziemi i gleby

Bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może mieć miejsce w czasie budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji sieci wodno- kanalizacyjnej. Negatywne skutki zostaną wyeliminowane po zakończeniu prac, a w perspektywie długoterminowej działania te przyniosą korzyści dla stanu powierzchni ziemi.

Krajobraz

Negatywny wpływ na krajobraz również może mieć miejsce w czasie budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji dróg, budowy i modernizacji sieci wodno- kanalizacyjnej. Po zakończeniu robót budowlanych, oddziaływanie zostanie wyeliminowane. Będzie to więc oddziaływanie krótkotrwałe.

II. Etap eksploatacji

Zanieczyszczenia wód

Gmina Sobótka w całości położona jest w obrębie dorzecza Odry, w regionie wodnym Środkowej Odry. Przez obszar przebiegają następujące ciek wodne: Grzmiąca, Czarna Woda, Cieniawa, Młynówka i Barnica. Gmina położona jest w obrębie występowania dziewięciu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych.

Według danych GIOŚ większość wód płynących zlokalizowanych na terenie gminy charakteryzuje się znacznym stopniem zanieczyszczeń. Stan rzek w gminie jest zły. Gmina Sobótka nie leży w obszarze GZWP. Gmina Sobótka występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 108.

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej w znaczącym stopniu przyczynią się do ochrony środowiska wodno – glebowego. Ograniczeniu ulegną niekontrolowane pobory wody.

Zanieczyszczenia zasobów wodnych ekosystemów mogą wystąpić wzdłuż szlaków komunikacyjnych i dróg. W takich przypadkach głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, ścieki wytwarzane w obiektach obsługi pasażerów, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady związane z eksploatacją, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych, lecz także „dzikie wysypiska” oraz odpady i wycieki powstałe w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej wyznaczone w *Programie (...)* jak budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej, budowa oczyszczalni ścieków przyczynią się do poprawy stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy.

Stan powietrza atmosferycznego

Kluczową rolę odgrywa ocena jakości powietrza, którą wykonano w oparciu o dane dla całej strefy, do której należy gmina. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie. W tabeli poniżej przedstawione zostały dane za rok 2022.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla strefy dolnośląskiej za rok 2022

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	B(a)P (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	Pb (PM ₁₀)	O ₃
	2022											
	A	A	A	A	C	C	C	C	A	A	A	A (D2)

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2022”, GIOŚ Wrocław 2023

Na przeważającym obszarze województwa dolnośląskiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej dopuszczalnych norm) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe PM₁₀ metale: ołów, kadm i nikiel. Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego są wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz arsenu w PM₁₀, obserwowane szczególnie w okresie grzewczym. Przekroczenia poziomów dopuszczalnych związane były z warunkami meteorologicznymi występującymi w sezonie zimowym, gdy wzrastała emisja zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego. W styczniu, lutym i grudniu średnie temperatury były ujemne. Niższe temperatury w okresie zimowym wpłynęły na większe zapotrzebowanie na ciepło, a tym samym na zwiększenie emisji do powietrza. Arsen w PM₁₀ może pochodzić z spalania niskiej jakości węgla brunatnego. W 2022 r. wystąpił znaczny udział okresów ze słabym wiatrem, co miało wpływ na kumulowanie się zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery.

Przy sporządzaniu oceny jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2022 wykorzystano wyniki pomiarów ze stacji monitoringu powietrza działających w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analizie poddano wyniki pomiarów poziomów stężeń zanieczyszczeń z 19 stacji pomiarowych włączonych do wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza

Podstawę oceny stanowiły serie pomiarowe ze stacji monitoringu powietrza spełniające wymagania dotyczące jakości danych. Wymagania te odnoszą się do liczby ważnych danych pomiarowych, pokrycia pomiarami roku objętego oceną oraz niepewności pomiaru. Wymagania w zakresie jakości danych dla pomiarów stanowiących podstawę oceny, określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Metodą uzupełniającą, która została zastosowana na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim, było tzw. obiektywne szacowanie. Metoda szacowania została wykorzystana na potrzeby określenia przestrzennego rozkładu stężenia wybranych zanieczyszczeń na obszarze stref w roku 2022. W sytuacjach wystąpienia przekroczeń wartości kryterialnej określonej dla danej substancji, metodę tą wykorzystano również do oszacowania granic przestrzennego zasięgu tych przekroczeń. Metody obiektywnego szacowania zostały oparte na analizie:

- a) wyników modelowania matematycznego wykonanego na poziomie krajowym przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza,
- b) wyników pomiarów przeprowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska,
- c) informacji o przestrzennym rozkładzie źródeł emisji zanieczyszczenia oraz wielkości emisji, na podstawie bazy udostępnionej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami,
- d) informacji dotyczących zagospodarowania przestrzennego, w tym udostępnionych w bazie Corine Land Cover 2018, a także publikowanych jako ortofotomapy w ramach systemu Geoportal.gov.pl.

Podstawą przeprowadzonych analiz były wyniki modelowania dla roku 2022, które spełniły wymagania jakościowe określone w przepisach prawa. Niepewność zastosowanej metody szacowania określono na poziomie nieprzekraczającym wymagań stawianych przez przepisy prawa.

W ocenie jakości powietrza za rok 2021 metoda szacowania wykorzystana została w zakresie zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, B(a)P w pyłe zawieszonym PM10, ozon (stężenie 8-godzinne dla 2021 r., wskaźnik AOT40 dla 2021 r.).¹

Na podstawie wyników pomiarów ze stacji monitoringu powietrza w województwie dolnośląskim przy wykorzystaniu metody szacowania opartej na wynikach modelowania wykonanego dla roku 2021, na terenie województwa dolnośląskiego wyznaczono zasięg obszarów przekroczeń w zakresie dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 fazy II, średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu, poziomu celu długoterminowego dla stężenia 8-godzinne O₃ i AOT40).

Należy zaznaczyć, że w/w przekroczenia są dla całej strefy dolnośląskiej, a nie dla samej Gminy i Miasta Sobótka. Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie strefy dolnośląskiej mają wpływ również emisje z indywidualnych źródeł węglowych, kotłowni przemysłowych oraz z dużych źródeł energetycznych.

Głównymi przyczynami wysokich stężeń pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu, zarówno w całej strefie, jak i na terenie Gminy Sobótka, jest przede wszystkim emisja z procesów grzewczych opartych na paliwie stałym, w tym tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków oraz chociażby napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy. Stężenia tych zanieczyszczeń wykazują sezonowość, w okresie zimowym są znacznie wyższe niż w sezonie letnim.

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w roku 2022 wykazała przekroczenia dopuszczalnych stężeń określających poziom celu długoterminowego dla ozonu (wartość wskaźnika dla roku 2022 przekroczyła 6 000 µg/m³ x h), przez co strefę zaliczono do klasy D2.

Tabela 2. Klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych dla SO₂, NO_x oraz O₃ pod kątem ochrony roślin za rok 2022

Nazwa strefy	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny SO ₂	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny NO _x	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny O ₃	Klasa dla obszaru ze względu na poziom celu długoterminowego dla O ₃ (do roku 2021)
	2022			
	A	A	A	C

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2022”, GIOŚ Wrocław 2023

W Gminie Sobótka potrzeby cieplne pokrywane są ze źródeł energetyki indywidualnej. W skład kotłowni lokalnych wliczane są kotłownie wytwarzające ciepło dla potrzeb własnych obiektów

¹ „Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2022”, GIOŚ Wrocław 2023

użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych. Paliwem wykorzystywanym w tych kotłowniach jest głównie węgiel kamienny i biomasa. Istniejące przedsiębiorstwa dla potrzeb technologicznych posiadają własne kotłownie. Na terenie gminy nie funkcjonują przedsiębiorstwa ciepłownicze oraz centralny system ciepłowniczy. Budynki użyteczności publicznej zasilane są z kotłowni gazowych bądź węglowych. Powszechne wykorzystanie wysokoemisyjnych paliw stałych, głównie paliw węglowych w przestarzałych kotłach lub piecach ceramicznych przyczyni się do postępującego procesu pogarszania się stanu i jakości powietrza atmosferycznego w gminie poprzez tzw. niską emisję. Kotłownie opalane węglem kamiennym i jego pochodnymi stopniowo wymienia się na urządzenia wykorzystujące olej opałowy, biomasę lub gaz. Gdy gaz ziemny traktowany jest jako paliwo niskoemisyjne i jego udział w bilansie energetycznym Gminy powinien być ustawicznie zwiększany, tak energia elektryczna jest nośnikiem energii, którego zużycie wpływa w dość znaczący sposób na emisję CO₂ z uwagi na charakterystykę źródeł jej wytwarzania (energetyka zawodowa oparta jest w dalszym ciągu głównie na węglu). Równie istotnym jest ograniczanie wykorzystania wysokoemisyjnych paliw, jakimi są węgiel kamienny i koks

w systemach grzewczych w budynkach publicznych w kierunku ograniczenia niskiej emisji. Stąd nieodzownym jest programowanie działań mających na celu stałe ograniczanie zużycia energii elektrycznej, oraz wysokoemisyjnych paliw stałych poprzez m.in. zastosowanie energooszczędnego oświetlenia w budynkach, obiektach oraz w odniesieniu do oświetlenia ulicznego (lampy LED, systemy automatyki i sterowania), energooszczędnych urządzeń, silników, pomp, wykorzystywanych w gospodarce komunalnej (ścieki, kanalizacja, ujęcia wody etc.), modernizację energetyczną kotłowni (montaż nowoczesnych kotłów, w tym kotłów na gaz ziemny, biomasę etc.), a także rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii takich jak np. instalacje solarne, pompy ciepła lub też fotowoltaika. Większość budynków sektora publicznego została poddana termomodernizacji, lecz nie wyklucza się, iż w perspektywie najbliższych lat nie zajdą potrzeby w tym zakresie. Podstawą do działania będą wyniki przeprowadzonych audytów energetycznych budynków.

Przy ochronie powietrza atmosferycznego ważna jest także edukacja ekologiczna, informująca i przekonująca mieszkańców gminy o szkodliwości i skutkach spalania odpadów w paleniskach domowych oraz opalania domostw wysokoemisyjnymi paliwami. Znacząca poprawa warunków sanitarnych powietrza zostanie osiągnięta dzięki przedsięwzięciom związanym z przejściem na paliwa opałowe lepszej jakości lub paliwa „ekologiczne”, generujące mniejszą ilość zanieczyszczeń i związków do powietrza.

Do poprawy powietrza na terenie Gminy Sobótka przyczynią się wyznaczone w POŚ zadania.

Realizacja szeregu wyżej wymienionych zadań, wyznaczonych w *Programie (...)* będzie miała istotny wpływ na poprawę stanu powietrza na terenie Gminy Sobótka.

Hałas

W wyniku realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska należy spodziewać się zmniejszenia poziomu hałasu na skutek:

- zwiększenia płynności ruchu pojazdów, poprzez reorganizację ruchu kołowego oraz poprawę nawierzchni dróg oraz budowę nowych ulic,
- urządzenia i zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie terenów zieleni jako naturalnej bariery chroniącej przed hałasem,

Poprawa stanu akustycznego na terenie gminy powinna pośrednio wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz atrakcyjność inwestycyjną tego terenu.

Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja zadań takich jak ochrona gleb przed degradacją oraz właściwe zagospodarowanie terenów przyczyni się do poprawy stanu powierzchni ziemi i gleb.

Krajobraz

Realizacja zadań takich jak utrzymanie czystości na terenach rekreacji turystycznej, likwidacja dzikich wysypisk odpadów czy utrzymanie terenów zieleni przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych na terenie gminy.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym lub skumulowanym. Należy stwierdzić, że realizacja założeń zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku” będzie miała pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz na zdrowie ludzi. Działania ujęte w Programie (...) wpłyną również na polepszenie standardu wypoczynku turystów oraz jakość życia mieszkańców. Polepszeniu ulegną również warunki estetyczne krajobrazu gminy.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenie dla środowiska

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w Programie (...) na etapie ich realizacji będzie wiązała się z pewnym oddziaływaniem na zdrowie ludzkie. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza, związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi (budowa i modernizacja dróg, budowa sieci wodociągowej, modernizacja oczyszczalni ścieków). Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin i hałasu, które będą się przemieszczać wraz z kierunkiem robót. Emisje będą ustępować po ich zakończeniu.

Oprócz problemu zanieczyszczeń pojawiają się również kwestie bezpieczeństwa. Prace budowlane związane z budową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej czy rozbudową infrastruktury drogowej, mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pojazdów oraz ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponadto, prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnych godzinach porannych, wieczornych oraz nocnych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

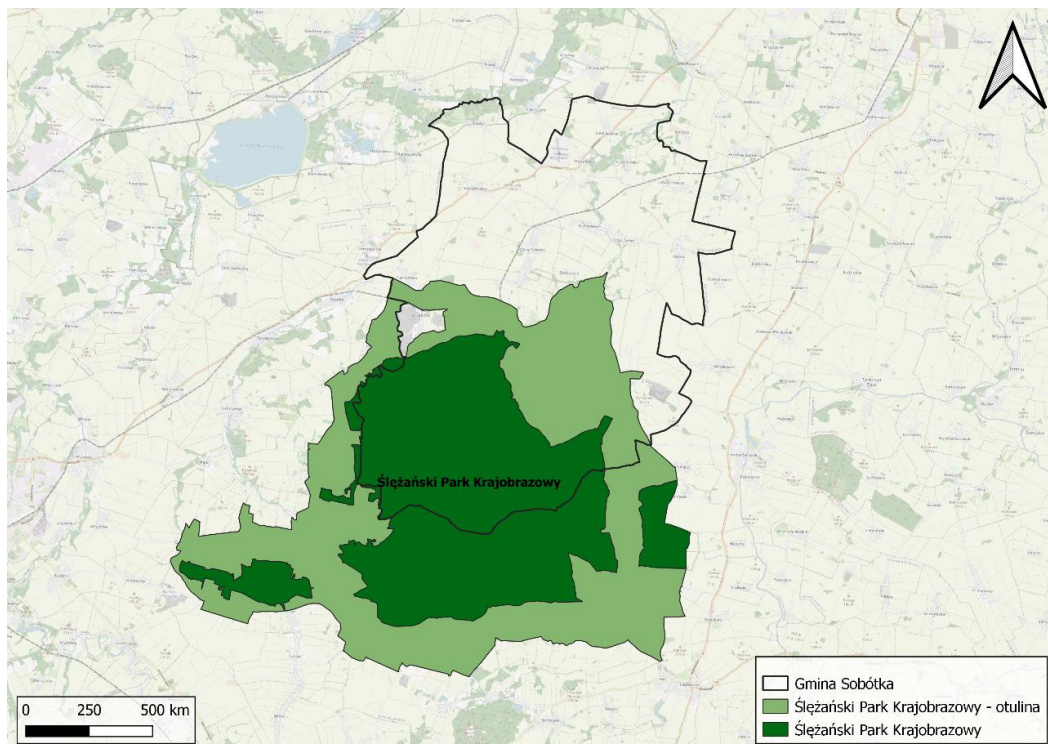
a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Na terenie gminy brak terenów o szczególnych właściwościach, spełniających wymagania powyższego punktu. Wszystkie działania przewidziane Programie Ochrony Środowiska mają na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego i ochronę zdrowia ludzi. Mają one sprzyjać przestrzeganiu standardów jakości środowiska oraz zapobiegać jego nadmiernemu wykorzystaniu.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

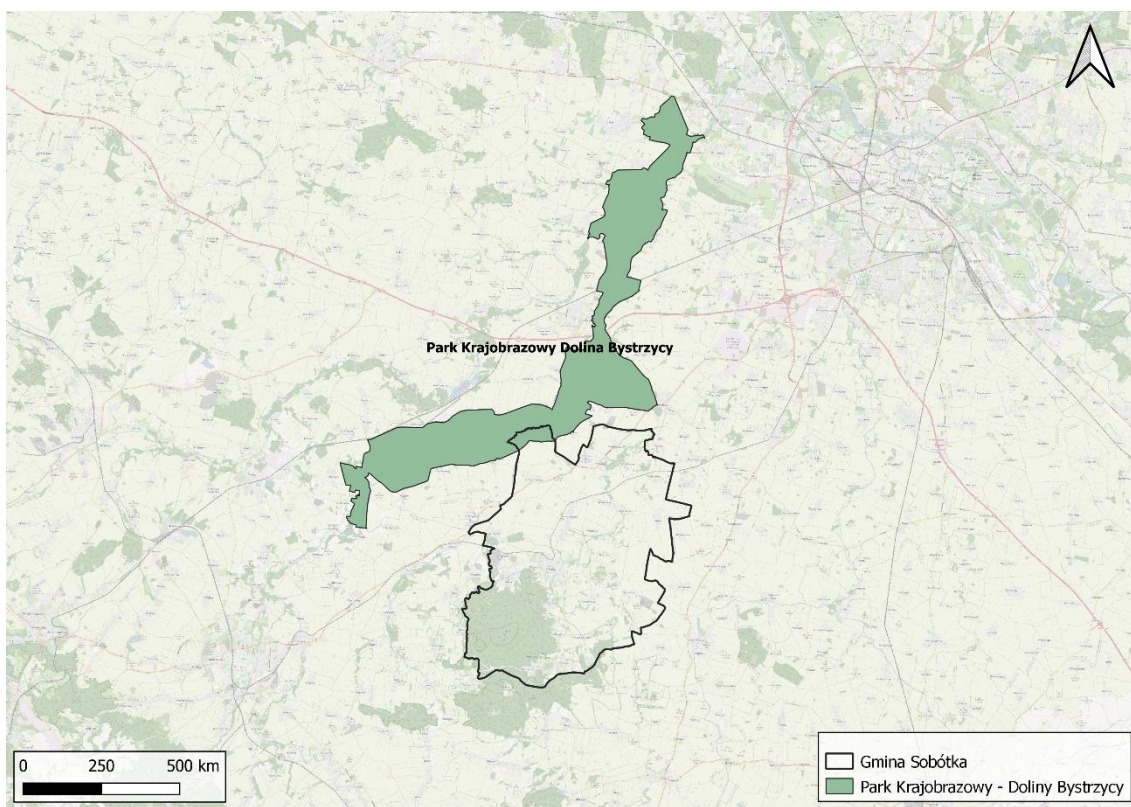
Obszar Gminy cechuje wysoce urozmaicona szata roślinna, na której występuje wiele gatunków chronionych oraz cennych przyrodniczo obszarów.

Na terenie Gminy Sobótka występują obszary chronione.

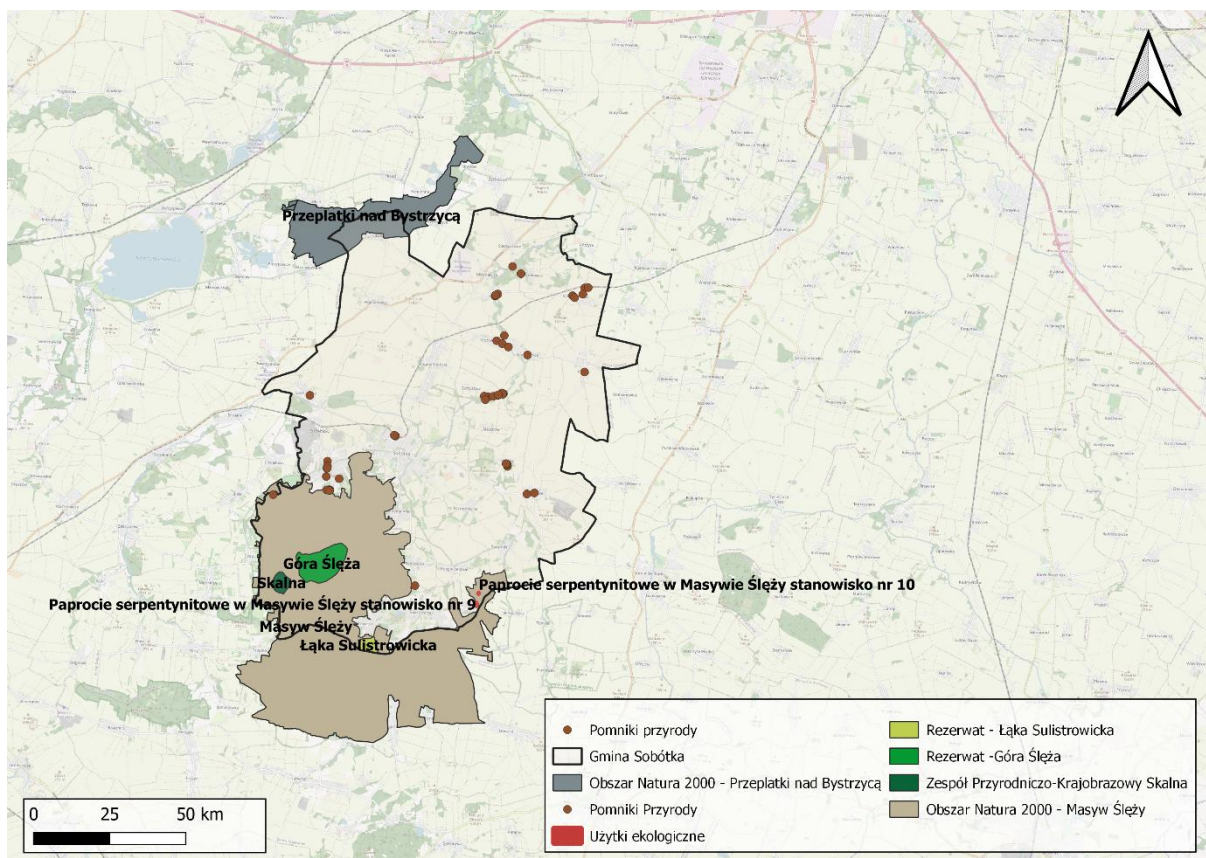
Rycina 1. Śląski Park krajobrazowy na terenie Gminy Sobótka

Źródło: opracowanie własne

Rycina 2. Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy na terenie Gminy Sobótka

Źródło: opracowanie własne

Rycina 3. Obszary chronione na terenie Gminy Sobótka

Źródło: opracowanie własne

Ślęzański Park Krajobrazowy

Park Krajobrazowy został utworzony w 1988 r. i zajmuje łączną powierzchnię 8 190 ha, a jego otulina 7 450 ha. Na terenie gminy Park zajmuje powierzchnię około 3 826 ha. Akt prawny o utworzeniu to *Uchwała nr XXIV/155/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu z dn. 8.06.1988 r. w sprawie utworzenia Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną*. Zgodnie z *Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 4 kwietnia 2007 r. w sprawie Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego*, celami ochrony Parku jest:

- Zachowanie krajobrazu Masywu Ślęży, w tym zachowanie lokalnego charakteru i skali zabudowy w historycznie ukształtowanych jednostkach osadniczych oraz niezabudowanych przestrzeni w otwartym krajobrazie leśno-polno-łąkowym.
- Ochrona zróżnicowanych walorów przyrodniczych oraz geologicznych i geomorfologicznych.

Ślęzański Park Krajobrazowy położony jest na Przedgórzu Sudeckim. W granicach Parku można wyróżnić Masyw Ślęży, Wzgórze Kielczyńskie, Jańska Góra oraz Ślęza (najwyższy szczyt – 718 m n.p.m.). Występuje tam ponad 380 gatunków roślin naczyniowych. Do tych objętych ochroną można zaliczyć storczyka – kruszczyka szerokolistnego, wawrzynka wilczełyko, paprocie serpentynitowe oraz murawy kserotermiczne².

Większość ptaków występuje głównie w leśnej części parku, stwierdza się obecność m.in. puchacza, orzechówki, sowy oraz kani rudej. Chronione ssaki na terenie parku to m.in. jeź zachodni, ryjówka, kret, gronostaj oraz 7 gatunków nietoperzy.

Obszar Parku znajduje się w obrębie bloku przedsudeckiego, badania petrograficzne pozwoliły określić serie skalne budujące masyw jako typowy kompleks ofiolitu. Szczyt Ślęży buduje gabro, które jest odporne na wietrzenie i twarde. Jej północno zachodnie i zachodnie stoki są zbudowane z górnokarbońskich granitów. Rumowiska skalne głównie gabrowe pokrywające stoki Ślęży od wysokości 300 m n.p.m. są pozostałością po

² <http://dolnyslask.org/parkikrajobrazowe/obiekty/slezanski/>

dwóch zlodowaceniach skandynawskich, podczas których samotna Ślęza sterczała ponad lądolód jako nunatak. Z tego też okresu pochodzą osady i formy poglacialne stwierdzone na zboczach.³

Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy

Park Krajobrazowy został utworzony w 1998 r. i zajmuje łączną powierzchnię 8 570 ha. Na terenie gminy Park zajmuje powierzchnię około 196 ha, a więc jedynie niewiele ponad 2% Parku zlokalizowane jest na terenie Sobótki. Akt prawny o utworzeniu to *Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Wrocławskiego z dnia 27 października 1998 r. w sprawie utworzenia i ochrony Parku Krajobrazowego "Dolina Bystrzycy"*. Zgodnie z *Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Dolina Bystrzycy"*, celami ochrony Parku jest:

- Ochrona doliny rzeki o charakterze nizinnym z licznymi starorzeczami.
- Ochrona zbiornika wodnego Mietków jako cennego miejsca bytowania ptaków.

Park łączy tereny leśne w Sudetach z korytarzem ekologicznym Doliny Odry. Osią Parku jest rzeka Bystrzyca, czyli jeden z najważniejszych lewobrzeżnych dopływów Odry. Na terenie Parku znajduje się sztuczny zbiornik retencyjny o powierzchni 9,2 km.⁴

Najważniejszą rolę odgrywa fitocenoza leśna, większość drzewostanów należy do klasy lasów o najwyższych walorach ekologicznych. Charakterystyczna jest również roślinność wodna występująca w starorzeczach. Reprezentują je m.in. zespoły lilii wodnych.⁵

Obszar Natura 2000 – Przeplatki nad Bystrzycą

Obszar został wyznaczony w 2009 roku, zgodnie z *Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)* Na terenie Gminy Sobótka znajduje się około 187 ha obszaru z całkowitej powierzchni 843 ha (22%). Obejmuje fragment doliny Bystrzycy pomiędzy zbiornikiem retencyjnym w Mietkowie, a autostradą A4.

Obszar Natura 2000 – Masyw Ślęży

Obszar został wyznaczony w 2009 roku, zgodnie z *Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)* Na terenie Gminy Sobótka znajduje się około 2 531 ha obszaru z całkowitej powierzchni 5 059 ha (50%).

Gatunek rośliny będący przedmiotem ochrony na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Masyw Ślęży to mietczyk błotny. Gatunki zwierząt innych niż ptaki będące przedmiotem ochrony na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Masyw Ślęży to:

- czerwończyk nieparek,
- modraszek nausitous,
- modraszek telejus,
- mopek,
- nocek Bechsteina,
- nocek duży,
- pachnica dębowa.

Rezerwat – Łąka Sulistrowicka

³ <https://www.dzpk.pl/index.php/slezanski-park-krajobrazowy>

⁴ <https://www.dzpk.pl/index.php/park-krajobrazowy-dolina-bystrzycy>

⁵ <https://www.katywroclawskie.pl/pl/page/park-krajobrazowy-doliny-bystrzycy>

Został utworzony w 1958 roku zgodnie z *Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 marca 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody*. Cały obszar rezerwatu wynoszący 26 ha zlokalizowany jest na terenie Gminy Sobótka. Jest to rezerwat florystyczny roślin zielnych i krzewinek. Typy ekosystemu: łąkowy, pastwiskowy, murawowy i zaroślowy. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowiska roślinności łąkowej z rzadkimi gatunkami roślin.

Tabela 3 Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Łąka Sulistrowicka”

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Spowodowanie przez sukcesję zanikanie zbiorników łąkowych z rzadkimi gatunkami roślin stanowiącymi cel ochrony rezerwatu	Wykaszenie łąk
	Wycinka oraz karczowanie nalotu i podrostu drzew i krzewów
	Zwiększenie areałów łąkowych w rezerwacie
	Ochrona i situ mietczyka błotnego

Źródło: RDOŚ Wrocław

Rezerwat – Góra Ślęża

Został utworzony w 1954 roku zgodnie z *Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 15 lutego 1954 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody*. Cały obszar rezerwatu wynoszący 161 ha zlokalizowany jest na terenie gminy Sobótka. Jest to rezerwat leśny, fitocenotyczny zbiorowisk leśnych. Typy ekosystemu: leśny i borowy. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych samotnego szczytu Góry Ślęży, stanowiącego niegdyś miejsce kultu pogańskiego, zbudowanego ze skał pochodzenia wulkanicznego typu gabra, porośniętego w szczytowych partiach naturalnym lasem bukowym i bukowo-świerkowym.

Tabela 4 Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Góra Ślęża”

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zamieranie drzew świerkowych na skutek zasiedlenia przez kambiofagi, m.in. kornika drukarza.	Monitoring drzewostanów, zastosowanie urządzeń służących do wyłapywania owadów powodujących zamieranie świerków pełniących także rolę prognostyczną.

Źródło: RDOŚ Wrocław

Paprocie serpentynitowe w Masywie Ślęży stanowisko nr 9

Został ustanowiony w 2004 roku zgodnie z *Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne*. Całkowita powierzchnia wynosi 0,66 ha i cały obszar zlokalizowany jest na terenie Gminy Sobótka. Użytek stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich gatunków. Wartość przyrodniczą stanowi stanowisko paproci serpentynitowych z przyległymi zbiorowiskami roślinnymi, w tym ze zbiorowiskami ciepłolubnymi.

Paprocie serpentynitowe w Masywie Ślęży stanowisko nr 10

Został ustanowiony w 2004 roku zgodnie z *Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne*. Całkowita powierzchnia wynosi 0,15 ha i cały obszar zlokalizowany jest na terenie Gminy Sobótka. Użytek stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich gatunków. Wartość przyrodniczą stanowi stanowisko paproci serpentynitowych z przyległymi zbiorowiskami roślinnymi, w tym ze zbiorowiskami ciepłolubnymi.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Skalna

Został utworzony w 1994 roku zgodnie z *Rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Wrocławskiego z dn. 5.02.1994 r. w sprawie wprowadzenia ochrony indywidualnej*. Cały obszar rezerwatu wynoszący 32 ha zlokalizowany jest

na terenie Gminy Sobótka. Celem jest zachowanie unikalnych walorów geologicznych, przyrodniczych i krajobrazowych.

Korytarze ekologiczne

Przez teren Gminy Sobótka nie przebiega żaden korytarz ekologiczny.

Pomniki przyrody – zasoby przyrody objęte ochroną prawną

Pomniki przyrody są ważne nie tylko z powodu ochrony bioróżnorodności, ale także spełniają ważną funkcję społeczną w edukacji ekologicznej. Liczba drzew objętych ochroną będzie systematycznie się zmniejszać z powodu zniszczeniu przez wichury lub obumieranie. W związku z powyższym obiekty takie powinny być stale monitorowane i objęte specjalną pielęgnacją, która umożliwi jak najdłuższą egzystencję. Wykaz wszystkich pomników przyrody na terenie Gminy Sobótka przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5 Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie Gminy Sobótka

LP.	Data utworzenia	Akt powołujący	Gatunek	Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
1.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	z dnia 19 lipca 1995 r. Dąb szypułkowy (Quercus robur)	486	Sobótka	Sobótka Miasto	1/14 AM 18	Sobótka – stacja PKP
2.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	374	Sobótka	Sobótka Miasto	1/14 AM 18	Sobótka – stacja PKP
3.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	573	Sobótka	Górka	70 AM 1	Sobótka - cmentarz
4.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	572	Sobótka	Górka	24 AM 6	Sobótka - ul. Zamkowa
5.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	458	Sobótka	Górka	19 AM 6	Sobótka - ul. Zamkowa
6.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Cypryślik nutkajski (Chamaecyparis nootkatensis)	162	Sobótka	Górka	20 AM 6	Sobótka - ul. Zamkowa
7.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Miłorząb dwuklapowy (Gingko biloba)	299	Sobótka	Górka	21 AM 6	Sobótka - ul. Zamkowa
8.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	558	Sobótka	Górka	89 AM 3	Sobótka - ogród
9.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	464	Sobótka	Górka	6/2 AM 2	Sobótka przy przedszkolu
10.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	467	Sobótka	Górka	6/2 AM 2	Sobótka przy przedszkolu
11.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	382	Sobótka	Górka	6/2 AM 2	Sobótka przy przedszkolu
12.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	480	Sobótka	Górka	59 AM 17	Sobótka Górka, mostek przy szosie (ul. Świdnicka)
13.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	462	Sobótka	Górka	59 AM 17	Sobótka Górka, mostek przy szosie (ul. Świdnicka)
14.	28.04.1978	Decyzja Nr 30/78 z dnia 28 kwietnia 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	455	Sobótka	Górka	6/2 AM2	Przy ul. Browarnianej, 40 m od drogi do browaru i 3 m od brzegu stawu od strony poł.-wsch.
15.	14.07.2017	Uchwała nr XXXV/271/17 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 14 lipca 2017 r.	Dąb bezszypułkowy (Quercus petraea)	620	Sobótka	Górka	2 AM 5	na skarpie rowu, pomiędzy ul. Leśną a ul. Rycerską, ok. 40 m na lewo od ul. Rycerskiej
16.	28.12.1967	Decyzja Nr 12/67 z 28 grudnia 1967 r. PWRN we Wrocławiu	Krasnorost (Hildenbrandtia rivularis)			Ślęża	5/1	na terenie oddz 142,143,143 leśnictwa Sobótka, na terenie Masywu Ślęży

LP.	Data utworzenia	Akt powołujący	Gatunek	Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
		(Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 2 poz. 32 z dnia 15.03.1969 r.)						
17.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Klon Szwedlera (Acer Schwedlerii)	315	Garncarsko	Garncarsko	203 AM 1	Garncarsko – prywatna posesja
18.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Klon Szwedlera (Acer Schwedlerii)	280	Garncarsko	Garncarsko	203 AM 1	Garncarsko – prywatna posesja
19.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	385	Sulistrowiczki	Sulistrowiczki	614/1	Skarpa potoku Sulistrowickiego -nie znaleziono w terenie
20.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Żywotnik zachodni (Thuja occidentalis)	261	Kunów	Kunów	183	Kunów park zabytkowy w pobliżu murowanego wazonu
21.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Żywotnik zachodni (Thuja occidentalis)	267	Kunów	Kunów	183	Kunów park zabytkowy w pobliżu murowanego wazonu
22.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	201	Kryształowice	Kryształowice	82	Kryształowice łąka środkowa widoczne lisie nory, wymaga cięć pielęgnacyjnych
23.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	185	Miroslawice	Miroslawice	156/354	Miroslawice, Lasy Państwowe
24.	19.07.1995	Uchwała Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995 r.	Cis pospolity (Taxus baccata)	214	Nasławice	Nasławice	3 AM 2	Nasławice obok ruin kościoła ewangelickiego
25.	15.03.1978	Decyzja Nr 27/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	459	Rogów Sobócki	Rogów Sobócki	173/1	Na końcu parku w części pół-wsch.15 m od drogi betonowej
26.	15.03.1978	Decyzja Nr 24/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	376	Michałowice	Michałowice	173/1	Przy ul. Długa 1-3 ogród na granicy skarpy rowu
27.	15.03.1978	Decyzja Nr 21/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	459	Miroslawice	Miroslawice	185	Park w części pół.-zach. Naprzeciw pałacu
28.	15.03.1978	Decyzja Nr 20/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Klon Jawor (Acer pseudoplatanus)	346	Miroslawice	Miroslawice	185	Przed frontem pałacu po prawej stronie drogi wjazdowej
29.	15.03.1978	Decyzja Nr 22/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Grupa 3 drzew - Cis pospolity (Taxus baccata).	230, 132, 265	Miroslawice	Miroslawice	185	Część pół.-zach. od strony pałacu przy zabudowaniach gospodarskich
30.	15.03.1978	Decyzja Nr 37/78 z dnia 28 października 1978 r. zmiana w części OŚ.V/6130/59/95 z dnia 08.09.1995r.	Grupa 4 drzew - Dąb szypułkowy (Quercus robur)	518, 460, 461, 483	Garncarsko	Garncarsko	303	W drzewostanie oddziału 149 na poł. od wsi, w pobliżu dawnego grobowca, grupa dębów w odległości 15 m
31.	15.03.1978	Decyzja Nr 8/78 z dnia 8 lutego 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	317	Garncarsko	Garncarsko	203	Przy ul. Nowowiejskiej 2, ok. 15 m od budynku i 3 m od ogrodzenia

LP.	Data utworzenia	Akt powołujący	Gatunek	Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
32.	15.03.1978	Decyzja Nr 7/78 z dnia 8 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	384	Garncarsko	Garncarsko	180/16	W dawnym parku na granicy z posesją przy ul. Nowowiejskiej 12
33.	28.10.1978	Decyzja Nr 36/78 z dnia 28 października 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) - drzewo do zniesienia ochrony	370	Garncarsko	Garncarsko	256	Przed mostem Czarnej Wody do wjazdu do wisi od strony Sobóki, po lewej stronie drogi ca 70 m od mostu – nie odnaleziono w terenie
34.	04.02.1978	Decyzja Nr 4/78 z dnia 4 lutego 1978 r.	Grupa 2 drzew - Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	372, 396	Kunów	Kunów	183	Przy bramie wjazdowej do parku ca 5 m
35.	03.02.1978	Decyzja Nr 3/78 z dnia 3 lutego 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	302	Kunów	Kunów	183	W parku przed budynkiem szkoły ca 12 m
36.	19.04.1974	Decyzja Nr 15/74 z dnia 19 kwietnia 1974 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	463	Będkowice	Będkowice	165	Przy drodze z Sobótki do Sulistrowic, 40 m za skrzyżowaniem drogi do Sulistrowic
37.	28.04.1978	Decyzja Nr 30/78 z dnia 28 kwietnia 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	455	Sobótka	Górka	6/2 AM2	Przy ul. Browarnianej, 40 m od drogi do browaru i 3 m od brzegu stawu od strony poł.-wsch.
38.	28.04.1978	Decyzja Nr 31/78 z dnia 28 kwietnia 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	485	Nasławice	Nasławice	12	Za skrzyżowaniem dróg naprzeciw budynku nr 16
39.	27.02.1976	Decyzja Nr 20/76 z dnia 27 lutego 1976 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	391	Stary Zamek	Stary Zamek	107	Na rozwidleniu dróg w środku wsi, 20 m od przystanku PKS
40.	23.02.1976	Decyzja Nr 14/76 z dnia 23 lutego 1976 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	545	Stary Zamek	Stary Zamek	247/3/355	Na wale ciekłu Czarna Woda, 120 m od mostu drogi Michałowice-Stary Zamek po lewej stronie mostu a prawą stroną ciekłu
41.	23.02.1976	Decyzja Nr 18/76 z dnia 23 lutego 1976 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	601	Stary Zamek	Stary Zamek	213/1	Na skraju łąki , 200 m od drogi Michałowice-Stary Zamek ca 250 m od mostu na Czarnej Wodzie i drogi z Michałowic do Starego Zamku
42.	23.02.1976	Decyzja Nr 16/76 z dnia 23 lutego 1976 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	482	Stary Zamek	Stary Zamek	213/9	Na łące nad rowem 200 m na południe od mostu nad Czarną Wodą i od szosy Michałowice-Stary Zamek
43.	09.02.1978	Decyzja Nr 10/78 z dnia 9 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	369	Strachów	Strachów		W zadrzewieniach po lewej stronie rowu melioracyjnego, 60 m

LP.	Data utworzenia	Akt powołujący	Gatunek	Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
								od mostka drogi polnej i tą drogą do zabudowań wsi dawnego Zakładu Rolnego
44.	09.02.1978	Decyzja Nr 11/78 z dnia 9 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	413	Strachów	Strachów	54/5	W zadrzewieniach nad rowem melioracyjnym, po prawej stronie w widłach rowu w części zachodniej wsi
45.	10.02.1978	Decyzja Nr 14/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Grupa 2 drzew - Dąb szypułkowy (Quercus robur)	438, 366	Strachów	Strachów	54/3	Po prawej stronie drogi do Żeruszyc, przed mostem na Czarnej Wodzie w odległości 15 m na skraju lasu
46.	10.02.1978	Decyzja Nr 13/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Grupa 2 drzew - Dąb szypułkowy (Quercus robur)	503, 426	Strachów	Strachów	54/5	Na łące w części wschodniej, 900 m od drogi Strachów-Żeruszycy i mostu na rzece - Czarna Woda i 30 m od wału przeciwpowodziowego
47.	10.02.1978	Decyzja Nr 15/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	416	Strachów	Strachów	54/3	Na łące, 300 m od szosy na Żeruszycy i mostu na rzece Czarna Woda i 10 m od wału przeciwpowodziowego
48.	10.02.1978	Decyzja Nr 12/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	393	Strachów	Strachów	54/5	Rośnie nad rowem, 8 m od wału Potoku Sulistowickiego i 500 m od ujścia Czarnej Wody
49.	10.02.1978	Decyzja Nr 17/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior L.)	384	Strachów	Strachów	54/3	Rośnie przy drodze ze Strachowa do Żeruszyc, 50 m przed mostem na Czarnej Wodzie
50.	10.02.1978	Decyzja Nr 16/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	407	Strachów	Strachów	54/5	Rośnie ok. 800 m od szosy do Żeruszyc i mostu na Czarnej Wodzie, w kierunku wschodnim na łące, 20 m od wału przeciwpowodziowego i 15 m od ściany lasu
51.	10.02.1978	Decyzja Nr 18/78 z dnia 10 lutego 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	405	Strachów	Strachów	54/5	Rośnie ok. 500 m od szosy do Żeruszyc i mostu na Czarnej Wodzie, w kierunku wschodnim na skraju lasu od strony łąki, 50 m od wału przeciwpowodziowego przy

LP.	Data utworzenia	Akt powołujący	Gatunek	Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
								Czarnej Wodzie
52.	28.10.1978	Decyzja Nr 32/78 z dnia 28 października 1978 r.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	390	Siedlakowice	Siedlakowice	96	Po prawej stronie drogi z Siedlakowic do Kryształowic ca 800 m przed mostem Czarna Woda ca 40 m, brak tabliczek
53.	28.10.1978	Decyzja Nr 35/78 z dnia 28 października 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	360	Olbrachtowice	Olbrachtowice	156	Po prawej stronie drogi Olbrachtowice-Górzyce za przejazdem kolejowym w odległości 15 m, brak tabliczek
54.	28.10.1978	Decyzja Nr 33/78 z dnia 28 października 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	462	Olbrachtowice	Olbrachtowice	156	Po prawej stronie drogi Olbrachtowice-Górzyce w odległości 50 m od przejazdu kolejowego, brak tabliczek
55.	28.10.1978	Decyzja Nr 34/78 z dnia 28 października 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	362	Olbrachtowice	Olbrachtowice	162	Po prawej stronie drogi Olbrachtowice-Górzyce, 100 m od ostatnich zabudowań, naprzeciwko boiska
56.	14.03.1978	Decyzja Nr 24/78 z dnia 14 marca 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	471	Olbrachtowice	Olbrachtowice	5/1	W poł.-wsch. części parku za pięcioma platanami, 70 m od ogrodzenia muranego
57.	14.03.1978	Decyzja Nr 23/78 z dnia 14 marca 1978 r.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	532	Olbrachtowice	Olbrachtowice	5/1	W parku 20 m od wejścia z drogi głównej
58.	15.03.1978	Decyzja Nr 25/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Buk czerwony (Fagus sylvatica 'Purpurea')	415	Okulice	Okulice	202/13	Naprzeciw młyna w dawnym parku dworskim w pobliżu ruin zamku
59.	15.03.1978	Decyzja Nr 26/78 z dnia 15 marca 1978 r.	Sosna wejmutka (Pinus strobus)	310	Okulice	Okulice	202/13	Okulice

Źródło: UG

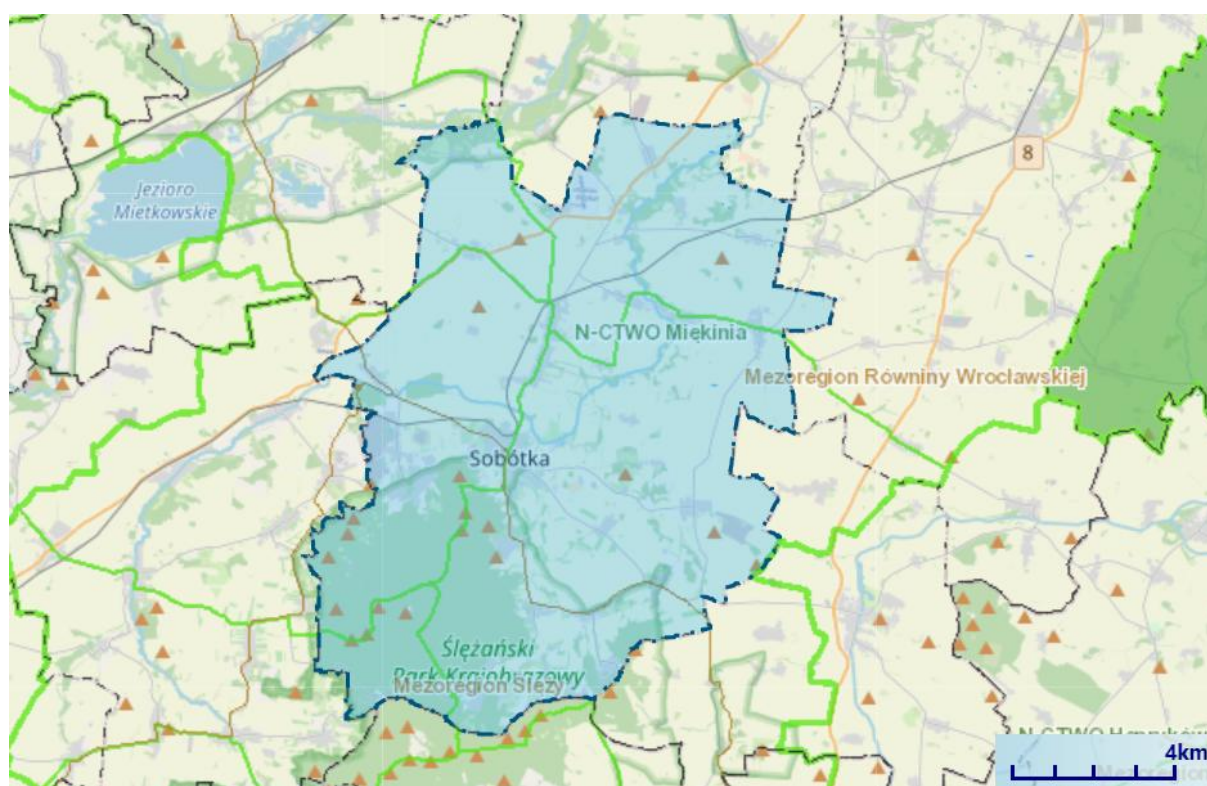
Lasy

Według danych GUS z 2022 r. w Gminie Sobótka, lasy zajmują powierzchnię ogólną 112,23 ha. Na terenie Gminy dominują lasy publiczne. Lesistość na terenie gminy wynosi 20,9%, dla całej Polski wskaźnik ten wynosi 29,6%. Gmina Sobótka znajduje się w całości w zasięgu Nadleśnictwa Miękinia.

Tabela 6. Struktura gruntów leśnych na terenie Gminy Sobótka

Rodzaj własności	Powierzchnia [ha]
Lasy ogółem	112,23
Lasy publiczne ogółem	2 824,46
Lasy publiczne Skarbu Państwa	2 814,46
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	2 811,52
Lasy gminne	10,00
Lasy prywatne ogółem	102,23

Źródło: GUS

Rycina 4. Zasięg administracyjny Nadleśnictw na terenie Gminy Sobótka

Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/>

Struktura gatunkowa w zarządzie Nadleśnictwa Miękinia na terenie Gminy Sobótka przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 7. Struktura gatunkowa i wiekowa Nadleśnictwa Miękinia

Gatunek	Powierzchnia [ha]
SO (sosna)	689,22
ŚW (świerk)	426,16
JD (jodła)	13,58
BK (buk)	1 070,25
DB (dąb)	483,07
GB (grab)	1,84
BRZ (brzoza)	49,67
OL (olsza)	92,23

Gatunek	Powierzchnia [ha]
TP (topola)	1,55
OS (osika)	6,62

Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/>

Tabela 8. Struktura wiekowa Nadleśnictwa Miękinia na terenie Gminy Sobótka

Klasa wieku	Powierzchnia [ha]
1-20	91,81
21-40	254,47
41-60	304,38
61-80	602,42
81-100	369,57
101-120	101,26
>121	182,19
KO, KDO, BP	888,14

Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/>

Nadleśnictwo Miękinia nadzoruje 25 kół łowieckich.

Na terenie Gminy Sobótka zagrożeniem dla zasobów leśnych są:

- czynniki naturalne abiotyczne - obniżanie poziomu wód gruntowych, susze, wiatr i mróz;
- czynniki naturalne biotyczne - owady fitofagiczne, grzyby pasożytnicze, zwierzyna leśna;
- czynniki pochodzenia antropogenicznego - zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie wód, gospodarka odpadami (dzikie wysypiska), zagrożenia pożarowe, zmiana leśnego użytkowania terenu na inne formy, zaśmiecanie terenów leśnych.

Ważną zasadą ochrony lasu jest wymóg minimalizacji szkód ekologicznych, które mogą wystąpić na skutek wykonywanych zabiegów. Celem ochrony lasu przed szkodnikami i patogenami chorobotwórczymi nie jest całkowite ich wyniszczenie, lecz ograniczenie występowania tych organizmów do poziomu niepowodującego szkód gospodarczo znośnych. Stosowane zabiegi powinny zapewniać stan równowagi i możliwie swobodny przebieg procesów ekologicznych w biocenozie.

Szkody od zwierzyny płowej w formie zgryzania upraw leśnych lub spałowania młodników są gospodarczo znośne (poziom uszkodzeń, przy którym drzewa się regenerują lub możliwe jest usunięcie szkód w ramach cięć pielęgnacyjnych). Głównymi sprawcami są sarny i jelenie. Na terenie nadleśnictwa występują również szkody spowodowane działalnością bobrów, wynikiem czego jest podtapianie drzewostanów.

Reasumując, projekt „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku” dotyczy obszaru w granicach jednej gminy oraz nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w związku z powyższym, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 3 spełnia kryteria do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja „Programu...” nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska. Dokument ten przyczyni się w skali długookresowej do poprawy jakości środowiska na terenie Gminy Sobótka.

Ponadto art. 48 ust. 3 ustawy *o udostępnieniu informacji o środowisku(...)*, zezwala na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Takim dokumentem jest „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024 – 2027 z perspektywą do 2030 roku”. Obejmuje ona realizację zadań jedynie na obszarze Gminy Sobótka. Podobnie jak w poprzednim Programie znalazły się kolejne inwestycje związane z budową kanalizacji, zaopatrzeniem w wodę, budową i modernizacją dróg, termomodernizacją, zwiększeniem udziału zieleni, edukacją ekologiczną mieszkańców. Poza tym większość z tych zadań ma charakter ciągły, co również wskazuje na ich wagę i konieczność kontynuacji w kolejnych latach obowiązywania zarówno obecnego jak i przyszłego programu, w związku z czym możliwe jest odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.